

Föreningen Vårda Uppsala

Verksamhetsberättelse för år 2025

Föreningen Vårda Uppsala (FVU) har under 2025 fortsatt att bevaka de förändringar som planeras för staden, tätorterna samt omgivande landsbygd och region. Vägledande för arbetet har, förutom föreningens stadgar, varit den verksamhetsplan för 2025 som antogs av årsmötet den 18 mars 2025.

FVU är en ideell, politiskt obunden förening, som med god lokal kunskap, en välförankrad erfarenhet och ett kritiskt förhållningssätt, arbetar för att bidra till en hållbar samhällsutveckling i hela kommunen och den omgivande regionen. Styrelsen har under året arbetat brett med de frågor som är aktuella utifrån föreningens stadgar. En viktig aspekt är att stärka den av föreningen och forskningen alltmer uppmärksammade försämringen av den lokala demokratin inom stadsbyggandet samt ett ökande ifrågasättande av fakta. Under 2025 har föreningen därför fortsatt att arbeta för att förmå Uppsala kommun att förbättra och fördjupa dialogen med sina medborgare. Detta arbete har bland annat skett genom Dialogforum Uppsala – föreningar i samverkan (se nedan). Ett visst resultat av arbetet kan ses i form av att Uppsala kommun har antagit direktiv för medborgardialog samt även på försök utsett ett antal stadsdels- och bygderåd som kommunen avser att samverka med.

Bostadsbyggandet har under 2025 varit lägre än under tidigare år. Dock har flödet av antalet ärenden som tillställts föreningen för synpunkter fortsatt varit högt. Föreningen har därför skrivit ett stort antal yttranden, överklagat ett flertal planer till högre instanser, bedrivit opinionsbildning genom tidningsartiklar och insändare i UNT mm (se sammanställning nedan). Speciell uppmärksamhet har under året ägnats åt kulturmiljöerna inom kvarteren Trudhem, Ubbo, Flustret och Gymnastiken, odlingsmarken i Librobäck samt de natur- och kulturmiljöer som berörs av det spårvägsprojekt som kommunen planerar med bland annat en depå i Nántuna och en bro genom Årike Fyris vid Ultuna.

Föreningen har vid två tillfällen under året beretts möjlighet att föra talan vid förhandlingar i mark- och miljödomstolen i Nacka. Vid det första tillfället, tisdagen den 11 februari, representerades föreningen av Bo Aronsson och Eric Bylander. Förhandlingarna avsåg den av föreningen överklagade detaljplanen för en spårvagnsdepå i Nántuna. Någon dom har ännu inte lämnats i frågan.

Bo Aronsson representerade även föreningen vid det andra tillfället, den 25 och 26 augusti. Förhandlingarna avsåg då kommunens ansökan om tillstånd för vattenverksamhet med anledning av det planerade bygget av en spårvägsbro genom Årike Fyris. Dom meddelades den 13 oktober. Domstolen gick på föreningens linje, vilket innebar att tillstånd inte lämnades, ett beslut som kommunen härefter har överklagat till mark- och miljööverdomstolen.

I fråga om detaljplanerna för kvarteret Trudhem, kvarteret Ubbo respektive kvarteret Bredablick har de prövande myndigheterna under året gått emot föreningens överklaganden varvid detaljplanerna vunnit laga kraft. I fråga om detaljplanen för verksamheter på åkermark i Librobäck har mark- och miljödomstolen däremot gått på föreningens linje och upphävt den av kommunen antagna detaljplanen.

Under året har föreningen, genom Sten Åke Bylund och Bo Aronsson, tagit emot representanter från styrelsen för Föreningen Vårda Södertälje för ett utbyte av erfarenheter.

Föreningen blev under hösten inbjuden att delta i en workshop om utformningen av Årummet mellan Sankt Olofsbron och Nybron. Ansvarig från kommunens sida var stadsträdgårdsmästaren Elisabet Jonsson. Ett trettiotal personer från olika företag och organisationer deltog. Från föreningen medverkade Sten Åke Bylund och Bo Aronsson som fick tillfälle att framföra föreningens synpunkter.

Under året har styrelsen beslutat att se över föreningens hemsida och arbetet med sociala medier (Facebook). Styrelsen fullföljde under 2025 i övrigt arbetet med de i verksamhetsplanen för år 2025 beslutade principerna och fokusområdena som grund. Det har inneburit bland annat följande:

Dialogforum Uppsala – föreningar i samverkan

Det inför valet 2022 inledda samarbetet med ett antal andra föreningar och nätverk i Uppsala fortsatte även under 2025. Inriktningen är att gemensamt verka för att stärka medborgarperspektivet i planeringen och för att därigenom öka det lokala inflytandet. I andra frågor agerar varje förening självständigt och driver de frågor som de har på sin agenda. Samarbetet går under benämningen Dialogforum Uppsala – föreningar i samverkan. Till grund för arbetet ligger ett samverkansdokument, upprättat i juni 2023, och antaget i respektive organisations styrelse eller motsvarande ledning.

Samverkande föreningar och nätverk har varit Föreningen Rädda Eriksbergs skogar, Föreningen Sydöstra Uppsala, Föreningen Malma by och ängar, Nätverket Värna Ulleråker, Nätverket Bevara Norra Sunnersta, Föreningen Marielunds Vänner, Föreningen Seminarieparkens vänner (fram tills dess föreningen upplöstes), Cykelfrämjandet och Naturskyddsföreningen i Uppsala. Föreningen Vårda Uppsala har varit sammankallande genom Bo Aronsson.

Genom Dialogforum Uppsala har FVU under verksamhetsåret medverkat till att arrangera två debattkvällar med ledande politiker, se vidare under rubriken programverksamhet nedan.

En ny jubileumsbok

Den 15 april 2025 gav föreningen ut boken *Bilder av Uppsala – stadsbyggnadskonst till vardags*. Beslutet om en jubileumsbok togs 2021 på förslag av styrelseledamoten Tomas Klang. En grupp inom styrelsen, bestående av Tomas Klang, Carl Erik Bergold, Per Hedfors och PO Sporrang, har därefter tillsammans med kunniga fotografer och konsulter arbetat med boken. Maria Wold Troell har medverkat med redigering och formgivning. Arbetet blev omfattande och utgivningsdatum fick därför vänta till våren 2025. Boken har fått en stor efterfrågan hos våra medlemmar, hos bokhandlare och intresserad allmänhet. Boken har inneburit värdefulla intäkter för vår förening och också medfört att vi attraherat ett stort antal nya medlemmar.

Ekonomi, medlemmar

Föreningens ekonomiska överskott 2025 blev hisnande nästan 102 000 kronor. Den efterlängtnade jubileumsboken gavs ett slagkraftigt pris, som dessutom inbegrep ett medlemskap i föreningen för den som så önskade. Bara på dagen för boksläpp fick föreningen 14 nya medlemmar och medlemsantalet har fortsatt stiga därefter. Föreningen hade vid årets slut 205 medlemmar. Det innebär en ökning med 79 personer från årsskiftet 2024/25. Till resultatet bidrar även det goda samarbetet med Folkuniversitetet samt att föreningens funktionärer arbetar ideellt utan annan ersättning än en middag på restaurang i januari.

Styrelse

Styrelsen har sedan årsmötet 2025 haft följande sammansättning: Sten Åke Bylund, ordförande, Bo Aronsson, vice ordförande, Britta Rosborg, sekreterare, Agneta Götlind, skattmästare, Carl Erik Bergold, Eric Bylander, Mats Franzén (t.o.m. den 6 november), Ulf Johansson Werre, Tomas Klang, Gunnar Norén, PO Sporrang och Göran Öberg.

Föreningen nåddes i november av det dystra beskedet att Mats Franzén hastigt hade avlidit. Mats var en högt uppskattad styrelseledamot och bidrog med en hög kompetens inom sociologi och stadsbyggnad. Mats har lämnat ett ljust minne, men även ett stort tomrum, efter sig.

Styrelsen har haft tretton protokollförda sammanträden, varav ett extrainkallat, som genomförts i Folkuniversitetets lokaler på Bergsbrunnagatan 1. Årets första sammanträde genomfördes i samband med en middag för styrelsen på restaurang Granhof.

Hemsidesansvarig har varit Maria Wold Troell med firma Panterdata.

Revisorer: Ann-Christin (Kia) Lindblom, Liliane Taube

Revisorssuppleant: Torsten Lidberg

Valberedning: Anna Nilsén, sammankallande, Mats Wahlberg

Arkivarie: Mats Wahlberg

Av styrelsen särskilt utsedda grupper/ansvarsområden:

Bokgrupp: Carl Erik Bergold, Per Hedfors, PO Sporrang, Tomas Klang

Programgrupp: Tomas Klang, Carl Erik Bergold och PO Sporrang

Samverkansansvarig: Bo Aronsson

Yttranden och skrivelser

Under 2025 har nedanstående yttranden, som återfinns på föreningens hemsida, avgivits till Uppsala kommun med flera instanser:

3 januari Angående detaljplan för Storvreta Centrum. Samråd.

7 januari Angående överklagan av detaljplan för Västra Librobäck till Mark- och miljödomstolen.

17 januari Angående detaljplan för Norra Sunnersta. Samråd.

26 januari Angående detaljplan för kvarteret Ubbo med anledning av till Mark- och miljödomstolen inkomna skrivelser.

17 februari Protokoll från Mark- och miljödomstolen angående syn med anledning av överklagan angående detaljplan för Uppsala spårvagnsdepå. Yrkande om syn avslaget.

26 februari Angående detaljplan för Gymnastiken och Flustret. Granskning.

- 27 februari* Angående överklagan av detaljplan för kapacitetsstark kollektivtrafik, delsträcka D, Uppsala kommun till Mark- och miljödomstolen.
- 28 februari* Angående detaljplan för del av Hamnplan. Samråd.
- 4 mars* Angående detaljplan för Gamla Uppsala skola. Samråd.
- 18 mars* Angående ansökan från Uppsala kommun om tillstånd till vattenverksamhet för bortledning av grundvatten till samt uppförande av anläggning i vattenområde m.m. till Mark- och miljödomstolen.
- 18 mars* Angående detaljplan för del av kvarteret Idun, södra. Samråd
- 31 mars* Angående förslag till plan för innerstaden och förslag till trafiknätsplan till kommunstyrelsen.
- 14 april* Angående överklagan av detaljplan för spårvagnsdepå, del av Nántuna 10:1 m.fl., till Mark- och miljödomstolen. Domstolen har berett FVU möjlighet att yttra sig.
- 2 maj* Angående detaljplan för Framfabriken. Granskning.
- 16 maj* Angående överklagan avseende detaljplan för kvarteret Ubbo till Mark- och miljööverdomstolen.
- 24 maj* Angående detaljplan för Västra Librobäck till Mark- och miljödomstolen. Nu svar på fråga från domstolen.
- 1 juni* Angående tillstånd till vattenverksamhet för bortledning av grundvatten till samt uppförande av anläggning i vattenområde m.m. vid Fyrisån i Uppsala kommun till Mark- och miljödomstolen. Domstolen har berett FVU möjlighet att yttra sig.
- 10 juni* Angående Anmälan om misstänkt olaga byggande till plan- och byggnadsnämnden samt kommunrevisionen i Uppsala kommun.
- 10 juni* Angående detaljplan för Norra Ulleråker. Granskning.
- 11 juni* Angående detaljplan för Uppsala Business Park, etapp 1. Granskning.
- 22 juni* Angående detaljplan för del av kvarteret Underofficeren. Samråd.
- 27 juni* Angående detaljplan för kvarteret Solrosen. Samråd.
- 3 juli* Angående inbjudan från Utvecklingspartiet Demokraterna om samarbete inför förhandling i Mark- och miljödomstolen. Nej tack.
- 17 juli* Angående överklagan av plan- och byggnadsnämndens i Uppsala beslut att avsluta ärende – olovlig byggnation – till Länsstyrelsen i Uppsala län.
- 8 augusti* Angående detaljplanerna för Gottsunda stadsstråk etapp 2 och 3 samt för Gottsunda östra. Granskning.
- 5 september* Angående detaljplan för bro vid Vimpelgatan. Samråd.
- 14 september* Angående försäljningen av Salsta slott till Riksantikvarieämbetet.
- 26 september* Angående detaljplan för del av kvarteret Njord. Samråd.
- 2 oktober* Mark- och miljööverdomstolen ger inte prövningstillstånd angående detaljplan för kvarteret Ubbo.
- 30 oktober* Angående detaljplan för del av Almunge-Lövsta 1:147. Granskning.
- 31 oktober* Angående detaljplan för Gärdets bilgata. Samråd.
- 9 november* Angående Grön- och blåstrukturplanen.
- 30 november* Angående detaljplan för kapacitetsstark kollektivtrafik, delsträcka D, yttrande över delgivna handlingar till Mark- och miljödomstolen.
- 11 december* Angående detaljplan för Västra Librobäck. Mark- och miljödomstolen upphäver plan- och byggnadsnämndens beslut att anta detaljplanen.
- 26 december* Angående detaljplan för Katolska kyrkan S:t Lars, Fjärdingen 30:1. Granskning.

Programverksamhet

Offentliga möten har skett i samarbete med Folkuniversitetet och i dess aula på Bergsbrunnagatan 1, om inte annat anges.

Tisdag 4 februari **Vad kan vi lära av rättsfall om överklagande av byggplaner?** Arkitekt Carl-Gustaf Hagander.

Tisdag 26 februari Dialogforum: Debatt mellan gruppledarna i kommunfullmäktige angående två frågor: **Går spårvägen att stoppa? Är det dags för ett omtag i planeringen?** Ett 90 tal deltagare kom för att lyssna och ställa frågor.

Tisdag 18 mars Efter föreningens årsmöte presenterade Ola Karlström och Karin Åkerblom arbetet med **en ny trafiknätsplan och plan för innerstaden.**

Tisdag 15 april I Folkrörelsearkivets lokal släpptes boken **Bilder av Uppsala - stadsbyggnadskonst till vardags.** Presentationer av Carl Erik Bergold, PO Sporrang och Tomas Klang. Cirka 80 personer deltog.

Lördag 17 maj **Stadsrundtur med buss med utgångspunkt i den nya boken.** Guider: Carl Erik Bergold, PO Sporrang och Tomas Klang. 29 personer deltog.

Lördag 13 september Kulturnatten, i Folkrörelsearkivets lokal. **Att leva som student i Uppsala under 1960-talet och fram till nu, studentbostädernas historia.** Carl Erik Bergold och PO Sporrang.

Tisdag 14 oktober **Grön- och blåstrukturplan.** Camilla Söderquist, Johanna Andersson och Åsa Hedin presenterade ett remissförslag i kommunfullmäktigesalen speciellt för föreningens och Dialogforums medlemmar.

Torsdagen 25 november Dialogforum: **Vart är Uppsala på väg?** En samtalskväll med politikerna i kommunstyrelsen mark- och exploateringsutskott kring hur de ser på utvecklingen i Uppsala och vilka initiativ som behövs framöver. Ett drygt 80-tal deltagare kom för att lyssna och ställa frågor.

Debattartiklar och insändare (rubrikerna sätts av UNT):

22 januari UNT Insändare: **Skippa brobyggen — lägg tak på hela Fyrisån i stället** (Jonas Tengborn)

19 mars UNT Insändare: **Kommunen ska inte ge löften som inte går att hålla** (Bo Aronsson)

29 mars UNT **Nej, Hugo Alfvéns väg kommer inte att bli densamma.** Replik på ovanstående från stadsbyggnadsdirektör Christian Blomberg.

28 juni UNT Krönika: **Stadsbyggnaden berättar Uppsalas historia** Kersti Kollberg med anledning av boken *Uppsala i bilder — stadsbyggnadskonst till vardags.*

23 september UNT Kulturdebatt: **Sälj inte Salsta slott!** (Sten Åke Bylund, Tomas Klang, Per-Ove Sporrang, Göran Öberg)

7 november UNT Debatt: **Det rätta vore att söka en kompromiss om spårvägen!** (Tomas Klang)

6 december UNT Insändare: **Har missförstått vad spårvägen-frågan handlar om** (Tomas Klang)

10 december **Kampanjen mot spårväg fortfarande svårsmält**, replik från Gunnar Carlsson på Tomas Klangs insändare

17 december UNT Insändare, replik: **Kritiken mot spårvägen är varken ny eller sent påkommen** (Tomas Klang)

Ett antal debattartiklar och insändare har under året refuserats av UNT, varför styrelsen har beslutat att låta publicera dessa i Facebook-gruppen Dialogforum Uppsala – föreningar i samverkan, varvid delning kan ske till andra, för det aktuella temat, relevanta Facebook-grupper. Flertalet av de refuserade artiklarna publiceras också på föreningens hemsida.

Uppsala 2026-02-24

Sten Åke Bylund
ordförande

Bo Aronsson
vice ordförande

Agneta Götlind
skattmästare